

Partijos programa

PARTIJOS P R O G R A M A - NAUJA LIETUVA

1. PARTIJOS PRINCIPAI

Krikščionių partija (toliau–Partija) yra pagal šiuolaikinio konservatizmo ir socialiai orientuotos rinkos ekonomikos nuostatas veikianti Lietuvos politinė centro dešinės partija, besiremianti aktyviu viduriniu piliečių sluoksniu.

Mūsų tikslas - puoselėti tautos dvasines ir moralines vertybes bei kultūros tradicijas, demokratinę visuomenę su moderniu piliečiams pavaldžiu valstybės valdymu, skatinti ekonomikos plėtrą ir privačią verslo iniciatyvą, kaip visuomenės socialinio saugumo ir asmeninės gerovės būdą, visiems gyventojams užtikrinti ekonomikos plėtros lygį atitinkančią minimalią gerovę, principingai ginti Lietuvos ir visų bendrapiliečių teisėtus interesus šalyje ir užsienyje.

Partija bendruomeninėje ir politinėje veikloje sieks:

- teisingų teisinių visuomenės santykių ir nuosavybės apsaugos, be kurių neįmanoma asmens laisvė ir piliečių gerovės kilimas;
- teisės viešpatavimo – įstatymais pagrįstos tvarkos, palankių ir vienodų visiems piliečiams teisių ir pareigų;
- moralios politikos ir garbingo elgesio visuomenėje tradicijų;
- brandžios pilietinės demokratijos, asmeninio ir bendruomeninio savarankiškumo bei atsakingumo;
- ekonominio ir investicinio aktyvumo, darbo motyvacijos;
- solidarumo principo gyventojų minimalios gerovės ir socialinio saugumo lygiui palaikyti;
- geros kaimynystės, subalansuotos užsienio politikos, siekiant ilgalaikės piliečių ir valstybės interesų apsaugos.
- prioritetinio gyventojų švietimo, sveikatos apsaugos ir kultūros programų rėmimo.
- tradicinės šeimos palaikymo politikos, nepažeidžiant konstitucinių piliečių lygybės teisių.

Šiuolaikinis konservatorius (krikščionis demokratas) vadovaujasi nuostata – atlyginimai ir socialinės garantijos yra užsidirbamos, o gaunamos tik socialinės pašalpos.

Nuosekliai įgyvendinsime socialiai orientuotos rinkos ekonomikos principą – sieksime palankių ekonominių ir finansinių sąlygų gyventojų perkamajai galiai augti. Palaikant kuo didesnius (neperskirstytus) atlyginimus ir pensijas, yra racionaliau tenkinami pačių žmonių pasirinkti individualūs poreikiai, sparčiau kyla vidaus rinkos perkamoji galia ir tuo būdu didėja verslo ir visos ekonomikos galimybės.

Partija nėra apdrausta nuo politinių klaidų, tačiau pasižadame:

- palaikyti dorą ir kiekvienam žmogui teisingą valstybės politiką;
- atsakyti už savo veiksmus, taikyti griežtus tarnybinės etikos ir moralios politikos reikalavimus, pirmiausia Partijos vadovybei ir jos nariams;

- nuoširdžiai tarnauti savo valstybei ir žmonių gerovei, ginti konkrečius šalies piliečių teisėtus interesus;
- dalykiškai bendradarbiauti su kitomis politinėmis jėgomis, remti nevyriausybinės organizacijas.

Šiuolaikinio konservatizmo nuostatos

Partija skatins visuomenėje moderniojo konservatizmo nuostatas, kurios ypač gali pasitarnauti visuomenės moralinių normų puoselėjimui, spartesniam Lietuvos ekonomikos augimui ir gyventojų socialiniam bei visos valstybės saugumui.

Išmintingam politiniam valdymui būtina ne tik tobulesnės valstybės ir visuomenės vizija, bet ir pagarba praktikoje nusistovėjusioms kultūrinio elgesio tradicijoms, ugdančioms jautrų ir atsakingą socialinės tikrovės suvokimą. Įgyvendindama užsibrėžtus tikslus, Partija pirmenybę teiks ne radikaliems permainų planams, bet praktinės patirties padiktuotiems, atidžiai pamatuotiems bei pagal jų praktiškumą ir pritaikomumą vertinamiems sprendimams.

Konservatoriai tradiciškai į visuomenę bei sąveiką tarp įvairių visuomenės grupių ir institucijų žiūri kaip į organizmą, o ne mechanizmą. Tautos ir valstybės stiprybės šaltinį matome tarpinėse bendrijose tarp individų ir valdžios institucijų, auginančių pilietiškai aktyvią, atvirą ir kūrybingą visuomenę. Mes ypač pabrėžiame bendruomeniškumo ir šeimos, kaip svarbiausių darinių visuomenėje formavimosi pamato puoselėjimo svarbą.

Tik esant tvirtoms bendruomenėms yra įmanomas stiprios valstybės, grindžiamos delegavimu ir dalyvavimu, kūrimas. Stiprią valstybę suvokiame kaip atveriančią galimybes kiekvieno piliečio asmeniniam tobulėjimui ir sudarytą iš atsakingų, savarankiškų, iniciatyvių, gerovę kuriančių žmonių bei bendruomeninių grupių, remiamų valstybės, kuri turi vengti nebūtiną įsikišimo. Politinių institucijų gyvybingumą palaiko kasdieninis tokių bendruomeninių grupių narių bendravimas bei nuolatinis visuomeninis dialogas dėl svarbiausių problemų.

Manome, jog argumentuota diskusija tarp skirtingų įsitikinimų padeda atrasti reikšmingiausias politinius sprendimus, todėl pabrėžiame pliuralizmo reikšmę bei iš jo kylančias įvairių visuomenės grupių teises.

Partija vadovaujasi įsitikinimu, jog rytojaus Lietuvos, pasižyminčios iniciatyviais ir kūrybingais piliečiais bei stipriomis bendruomenėmis, kūrimuisi būtina faktinė piliečių lygybė prieš įstatymus, realiai užtikrinta asmens laisvė ir nuosavybės apsauga.

Sieksime užtikrinti, jog tautinės kultūros tradicijų gyvybė būtų palaikoma ne tik įvairiomis valstybinėmis programomis, bet ir kasdieniniais mažais darbais, gimstančiais iš piliečių iniciatyvų. Tai padės formuotis atvirai, tolerantiškai ir kitas kultūras gerbiančiai Lietuvos visuomenei.

2. PROTINGA EKONOMINĖ POLITIKA

Ekonomikos ir investicijų skatinimas – modernios valstybės kryptis

Demokratinės teisinės valstybės paskirtis – visuomenėje palaikyti palankias sąlygas žmonių materialinės ir dvasinės gerovės kilimui.

Tradicinei Europos centro dešinės ekonominei ir socialinei politikai atstovaujanti Partija įsipareigoja nuosekliai skatinti šalies ekonomikos aktyvumą ir darbo motyvaciją, privačią iniciatyvą ir verslumo suinteresuotumą, vidaus investicijas ir kapitalo pritraukimą iš šalies. Dėl to galime geriau nei žmonių pajamų skirstymą ar perskirstymą propaguojančios kairiosios partijos pasitarnauti ekonomikos ir gyventojų darbinio užimtumo plėtrai, spartesniam atlyginimų ir uždirbtų pensijų bei socialinių garantijų augimui, realiai asmenybės laisvei ir dvasinei gerovei.

Remsime palankią šalies įmonių konkurencingumui ir ekonominiam bei investiciniam suinteresuotumui aktyvią pinigų ir kreditų, subalansuotų viešųjų finansų ir galimai mažesnių mokesčių politiką, taip pat greitesnę įsijungimą į Eurozoną.

Finansinėmis ir mokestinėmis priemonėmis skatinsime investicinio kapitalo pritraukimą iš kaimyninių rinkų. Pasisakome už komerciniais pagrindais veikiančio Investicijų rėmimo fondo sukūrimą – jis padėtų potencialiems investuotojams įveikti biurokratinės kliūtis, taip pat atlikti kitus kapitalo investicijoms reikalingus parengiamuosius darbus.

Palaikysime verslo savivaldos plėtrą, remsime savarankiškas verslo sąjungas (asociacijas), su kuriomis turi būti aptariamoms makroekonomikos politinės nuostatos ir kurioms gali būti valdžios partnerystės principu patikimos dalis ekonomikos ir verslo švietimo programų administravimo funkcijos.

Sieksime bankų sistemos patikimumo ir nevaržomos konkurencijos, finansinėmis priemonėmis skatinsime ūkio kreditinių išteklių augimą, verslo rizikos bei palūkanų normų mažėjimą.

Šalies finansinis stabilumas – viena svarbiausių nedidelio nedarbo ir spartesnio ekonomikos augimo sąlygų. Sieksime, jog ryžtingai būtų mažinamas valstybės biudžeto ir nebiudžetinių fondų deficitas - per 4-5 metus būtina pilnai subalansuoti centrinės valdžios finansų sistemą. Pasisakome už nedeficitinio biudžeto nuostatų įtvirtinimą Konstituciniame įstatyme.

Eksperto skatinimas – nedidelės ekonomikos spartaus augimo sąlyga

Sieksime ilgalaikės prekių ir paslaugų eksporto rėmimo programos, taikant finansinės paramos formas, taip pat perspektyvių gamybos plėtrai prekių (paslaugų) eksporto subsidijas į trečiasis šalis, nepažeidžiant prisiimtų įsipareigojimų ES.

Remsime eksporto kreditų garantijų, palūkanų ir draudimo nuolaidų programas pagal visiems ūkio subjektams vienodai taikomas objektyvias taisykles į teisę gauti valstybės finansinę paramą, platesnį draudimą nuo politinės rizikos, taip pat techninės-informacinės pagalbos programas eksportuotojams.

Pasisakome už stiprią ir gerai finansiškai aprūpintą eksporto skatinimo agentūrą, kuri veiksmingai valdytų eksporto rėmimo fondą.

Sieksime palankios eksporto plėtrai Valstybės mokesčių ir kreditų politikos, veiksmingos diplomatinės ir politinės pagalbos bei ryžtingo nacionalinio verslo interesų ginimo „probleminėse“ valstybėse.

Naujos darbo vietos – krašto ir žmonių gerovės šaltinis

Remsime darbo vietų steigimo programas, skatinant verslo kreditavimą ir kapitalo investicijas, sieksime palankesnių nei kaimyninėse didžiosiose valstybėse verslo, prekių ir kapitalo apmokestinimo sąlygų, taip pat aktyvių užimtumo didinimo programų.

Palaikysime specialias valstybės ir savivaldybių finansuojamas smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo programas, kurios padeda sukaupti pradinį kapitalą, palengvinti kreditinę naštą mažinant verslo riziką ir palūkanų normas bei išplėsti investicines galimybes taikant kreditų garantijų ir draudimo nuolaidų finansinius svertus. Sieksime paramos verslo švietimui, darbuotojų perkvalifikavimui ir techninei pagalbai įmonėms, palaikysime viešųjų darbų plėtimo programas.

Mes pasisakome prieš neobjektyvias paramos verslui pinigų dalybas - finansinė parama turi būti teikiama pagal visiems verslo subjektams vienodai taikomas taisykles į teisę gauti kreditinę ir finansinę paramą.

Siekiant paskatinti tolygesnę ekonomikos plėtrą, remsime didesnio nedarbo regionuose verslo parkų (pramonės zonų) kūrimą, valstybės lėšomis įrengiant gamybinę infrastruktūrą smulkaus ir vidutinio verslo įmonėms, palaikysime tiesioginių mokesčių nuolaidas. Taip pat skatinsime stambių pasaulinių kompanijų pritraukimą į Lietuvą sudarant joms patrauklesnes nei kaimyninėse rinkose įsikūrimo sąlygas.

Skirstant ES struktūrinių fondų paramą, darbo vietos turi tapti pagrindiniu projektų atrankos kriterijumi.

Sieksime, jog nedarbo lygis Lietuvoje neviršytų 5 procentų ribos.

Teisinga mokesčių sistema – mažesni, bet vienodžiau mokami mokesčiai

Mokesčiai neskatina ekonominio suinteresuotumo ir viso ūkio plėtros, bet civilizuotoje visuomenėje jie yra būtini. Teisinės demokratinės valstybės požymis – nepažeidžiantys konkurencijos rinkoje ir žmonių teisinės lygybės mokesčiai bei teisingas jų administravimas, siekiant vienodesnio mokesčio mokėjimo.

Geriau mažesni, bet visuotinai mokami mokesčiai. Teisingai administruojant mokesčius, kad verslo ir žmonių grupėms tektų kuo vienodesnę mokesčių naštą, galima išplėsti mokesčių mokėtojų bazę ir palaikyti mažesnius mokesčių tarifus be žalos išdo įplaukoms.

Asmeniniam naudojimui būtina apmokestinti visas pajamas iš verslo ar kitaip investuoto kapitalo. Tačiau visuomenei (ypač mažiau turtingose valstybėse) nenaudinga apmokestinti darbo vietų kūrimui ir išlaidymui naudojamų verslo pajamų. Todėl pasisakome už įmonių reinvestuojamo pelno neapmokestinimą, kuris skatintų kapitalo savininkus gautas pajamas toliau skirti ekonomikos plėtrai, o ne asmeniniam vartojimui. Pasisakome prieš dividendų dvigubą apmokestinimą, kuris neskatina mobilaus kapitalo savininkus savo pajamų apmokestinimui pasirinkti Lietuvos valstybę.

Partijos mokesčių politika remiasi proporcinge mokesčių sistema, nes ji užtikrina geriausią gyventojų socialinio solidarumo ir ekonominio suinteresuotumo santykį, mažiausiai slopina ekonomikos augimą ir tuo sukuria palankesnes nei progresiniai mokesčiai sąlygas aukštesnėms gyventojų asmeninėms pajamoms ir visuomenės socialinėms garantijoms.

Nedidelėse valstybėse įmonių konkurencingumui ir kapitalo pritraukimui naudinga palaikyti santykinai mažesnius nei kaimyninėse rinkose tiesioginius ir netiesioginius

mokesčius. Sieksime, jog PVM mokesčių tarifas nesiektų 20 procentų ir laipsniškai mažėtų. Lengviau ir teisingiau nei PVM yra administruojami nekilnojamojo turto mokesčiai, kurie, kaip daugumoje ES valstybių, turėtų tapti pagrindiniu objektyviu savivaldybių savarankiškų biudžetų pajamų šaltiniu. Įgyvendinant naują nekilnojamojo turto mokesčių sistemą, taikyti neapmokestinamojo turto dydį, kuris priklausytų nuo pasiektos šalies ekonominės būklės. Savarankiškesni savivaldybių biudžetai skatintų vietos valdžią palaikyti investicijas, jų teritorijose plėsti gamybą ir paslaugas.

Sieksime mažinti socialinių mokesčių našta, plačiau taikant socialinius draudiminius santykius pensijų aprūpinime ir sveikatos apsaugoje.

Siekiant išvengti dvigubo fizinių asmenų pajamų mokesčio (gyventojų pajamų ir socialinio draudimo), kuris slopina verslo plėtrą ir skatina slėpti didesnes darbo pajamas, privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei kitų ES valstybių pavyzdžiu tikslinga taikyti vadinamąsias „lubas“.

Būtiną valstybės paramą tam tikroms labiau pažeidžiamoms ūkio sritims ar kai kurioms gyventojų grupėms pigiau ir efektyviau galima teikti per specialias finansinės paramos programas, o ne nustačius mokesčines lengvatas ar kitokias brangiai administruojamas mokesčines išimtis.

Pasisakome prieš išankstinius ar dvigubus pajamų apmokestinimus.

Mokesčių inspekcijos, mokesčių policijos ir kitų kontroliuojančių institucijų veikla pirmiausia turi būti nukreipta prieš nelegalia veikla užsiimančius asmenis.

Natūrali konkurencija geriau nei valstybės kišimasis į rinką

Kuo didesnė rinkos dalyvių konkurencija, tuo tokiame sektoriuje vartotojams susidaro palankesnis prekių (paslaugų) kainų ir kokybės santykis, tuo spartesnė pažanga. Esant silpnai rinkos dalyvių konkurencijai, valstybė pirmiausia turėtų stiprinti konkurencinius santykius, o kištis tik ten, kur neveikia natūrali konkurencija.

Remsime veiksmingas antimonopolines teises ir ekonomines priemones, kurios užtikrintų sąžiningą konkurenciją. Ministerijos ir kitos valstybinės bei savivaldos institucijos neturi dalyvauti komercinių įmonių veikloje, juolab iškraipyti rinkoje konkurenciją. Bendrovėje, kurioje dauguma akcijų priklauso valstybei ar savivaldybei, turi veikti komercinės teisės pagrindu siekiant pelningo darbo, joms vadovauti ir už jos veiklą atsakyti kvalifikuoti samdomi vadybininkai.

Remsime visuomeninio naudojimo šakų (pirmiausia energetikos ir transporto) demonopolizavimą, sudarant galimybes vartotojams rinktis paslaugų tiekėjus.

Valstybinė kainų kontrolės komisija turi prižiūrėti kainų santykius natūraliose ir kitose monopolijose, kur dar neveikia konkurenciniai santykiai. Tačiau pasisakome prieš kainų reguliavimą tuose sektoriuose, kur kainas vartotojų naudai geriau reguliuoja konkurencinė rinka.

Sieksime palaikyti deramą konkurenciją tarp šalyje veikiančių komercinių bankų.

Skatinsime konkurenciją žemės ūkio produktų supirkimo sektoriuje, palankesnių ūkininkavimo sąlygų.

Privati iniciatyva – efektyviausia verslo forma

Valstybės (savivaldybės) institucijų veikla komercinėje rinkoje yra nepriimtina: privatūs investuotojai dėl savo nesėkmių ar neūkiškumo prarasdami nuosavą turtą, baudžia save, o ne mokesčių mokėtojus. Geriau administruojamas verslas sudaro palankesnės sąlygos sparčiau kilti darbo jėgos kainai ir valstybės išdo pajamoms.

Siekiant užtikrinti konkurencinius rinkos ekonomikos pagrindus ir apsaugoti šalies strateginius interesus, neturėtų būti privatizuojamos didžiosios elektrinės, pagrindiniai elektros perdavimo tinklai, geležinkelio infrastruktūra, pagrindiniai socialinės infrastruktūros objektai, taip pat kiti objektai, kurių neveikia konkurencinė rinka. Tačiau vežėjų ar elektros tiekimo paslaugas paprastai pigiau ir geriau teikia tarpusavyje konkuruojantys privatūs operatoriai.

Patikima energetika ir transporto sistema – saugios ekonomikos pamatas

Lietuvos transporto sistema turi efektyviai įsijungti į Baltijos jūros valstybių ir visos Europos Sąjungos transporto sistemą, patikimai joje veikti ir atitikti Europos Sąjungos transporto infrastruktūros plėtros strategiją.

Būtina nedelsiant pradėti ir įgyvendinti jau dešimtmetį nepagrįstai vilkinamą strateginį Europinės vėžės geležinkelio „Rail Baltica“ projektą, kuriam milijardinę finansinę paramą ES parlamentas rezervavo dar 2004 metais. Šis naujas geležinkelio transporto koridorius pagyvintų Lietuvai (kaip tranzitinei valstybei) labai svarbų krovinių srautą kryptimi Šiaurės – Pietų Europa, o šio projekto vykdymas paskatintų statybų ir daugelio pramonės sektorių plėtrą, taip pat vidaus ir užsienio investicijas į naujas darbo vietas.

Pritariame Lietuvos geležinkelių bendrovės pertvarkymui, skaidriai atskiriant infrastruktūrą nuo tarpusavyje konkuruojančių vežėjų.

Paskutinis greitkelio kilometras šalyje nutiestas prieš dešimtmetį. Kol Lietuva naudojami milijardinėmis ES sanglaudos paramos galimybėmis, kitų naujųjų ES valstybių pavyzdžiu, iniciuosime greitkelio Panevėžys – Šiauliai statybą, taip pat kitų šiuolaikinių automagistralių tiesimą.

Lietuva turi užsitikrinti alternatyvias elektros energijos ir dujų tiekimo galimybes, kurios garantuotų patikimą ilgalaikį apsirūpinimą energetiniais ištekliais ir mažesnes jų kainas.

Nors Ignalinos AE jau uždaryta, nepateisinamai vilkinama ES remiamos Elektros tinklų jungties su Švedija projekto įgyvendinimas, kuris garantuotų Lietuvai galimybę apsirūpinimą pigesne elektros energija ir ekonominių saugumą.

Šalies energetiniam patikimumui ir elektros energijos tiekimo stabilumui būtina „užžiedinti“ Lietuvos energetinius tinklus. Pertvarkyti Lietuvos energetinę sistemą sinchroniniam Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių sujungimui su Vakarų elektros tinklais, tapti tikruoju UCTE nariu.

Siūlome gamtinių dujų tiekimo diversifikavimui organizuoti jūrų transportu pristatomų degiųjų dujų priėmimo terminalo įrengimą, jį sujungiant su Lietuvos (ir kaimyninių ES šalių) dujotiekio sistema.

Pasisakome už spartesnę atsinaujinančios energijos šaltinių plėtrą.

Skatinsime Klaipėdos jūros uosto ir civilinės aviacijos plėtrą.

Švari aplinka – sveikas žmogus

Lietuvos aplinkos apsaugos politika turėtų kuo sparčiau įsiliesti į bendraeuropinę, kurios pagrindinis principas – subalansuota plėtra: kuo mažesnė žala supančiai mus aplinkai, tuo pačiu sudarant sveikas gyvenimo sąlygas žmogui. Ekologinės politikos principus sieksime įtvirtinti ekonomikoje, energetikoje, žemės ūkyje, transporte ir kitose ūkio srityse. Dėl naujų darbo vietų steigimo kaime bei racionalių gamtos išteklių naudojimo būtina skatinti ekologinę žemdirbystę, plėtoti agroturizmą, plėsti vietinių, alternatyvių ir atsinaujinančių energijos šaltinių vartojimą.

Vykdydami aplinkosaugos projektus sieksime maksimaliai išnaudoti Europos Sąjungos teikiamas finansines galimybes, ypač valant vandens telkinius ir kenksmingas nuotekas, tvarkant sąvartynus ir perdirbant atliekas. Būtina didesnę dėmesį skirti oro taršos miestuose mažinimui, nes tai kelia didelį pavojų daugelio žmonių sveikatai.

3. NAUJA SOCIALINĖ APSAUGA

Žmonių socialinis saugumas – valstybės stabilumo garantas

Socialinės apsaugos politika turi užtikrinti minimalios gerovės principo laikymąsi, nes ji yra būtina individo laisvės, dvasinės pusiausvyros ir žmogiškosios vertės sąlyga.

Minimalaus gyvenimo lygio ir valstybės remiamų pajamų rodikliai neturėtų atsilikti nuo faktinio ekonomikos augimo.

Gyventojų grupių, kurioms teikiamos išskirtinės socialinės garantijos, turėtų mažėti.

Pagal minimalios gerovės darbingiems šalies piliečiams principą nedarbo lygis turi būti mažesnis nei 5 proc., minimali mėnesinė alga – didesnė kaip 40 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio.

Valstybinio socialinio draudimo, paremta einamųjų įmokų ir išmokų sistema, turėtų būti laipsniškai pertvarkoma į minimalios bazinės pensijos užtikrinimą, o pagrindinė pensijų dalis formuojama draudiminiu principu per privačius pensijų fondus. Sieksime pertvarkyti kaupiamųjų pensijų sistemą, jog būtų naudinga (o ne nuostolinga, kaip yra dabar) dalyvauti pensijų kaupimo programose.

Pasisakome už valstybės paramą šeimoms, auginančiais vaikus ir išgyvančioms būstą. Civilizuotoje visuomenėje valstybė, atsižvelgdama į šeimos turtinę padėtį, turi šeimai garantuoti vienkartinę pagalbą išgyvant būstą. Kitų valstybių pavyzdžiu būtina taikyti paramą, kad teisę ją gauti turėtų ne tik socialiai remtinų asmenų grupės, bet ir vaikus auginančios jaunos šeimos iš vidurinio visuomenės sluoksnio, diferencijuotai taikant kreditų garantijų, palūkanų nuolaidų ir kreditų gražinimo lengvatas.

Remiame savivaldybės socialinių butų fondo plėtrą.

Draudos medicina – geriausias sveikatos apsaugos pertvarkymo būdas

Sieksime pilnai įgyvendinti draudiminę mediciną, kuri panaikintų likusią paslaugų „kvotų“ sistemą ir įdiegtų sveikatos paslaugų teikimo konkuravimo elementus bei

skatintų šių paslaugų kokybę. Draudiminė medicina padėtų racionaliau reformuoti Sveikatos apsaugos tinklą, pirmiausia atsisakant nuostolingų įstaigų.

Būtina kuo greičiau įgyvendinti papildomą savanorišką sveikatos draudimą ir atitinkamų paslaugų teikimą, o tai leistų be papildomų biudžeto išlaidų išspręsti gydytojų atlyginimų problemas, palengvintų sveikatos įstaigų finansinę būklę, sustabdytų specialistų, kurių parengimas valstybei ypač brangiai kainuoja, pasitraukimą į užsienį.

Skatinsime privačių ligonių kasų steigimą.

Sieksime sumažinti farmacijos kompanijų įtaką formuojant kompensuojamų vaistų sąrašą, skatinsime Ligonų Kasos vaistų pirkimus tiesiogiai iš jų gamintojų.

Pasisakome už holistinės medicinos informacinio centro steigimą. Skatinsime visuomenės sveikatos prevenciją.

Privalomojo ir papildomo savarankiško sveikatos draudimo fondų pajamos procentais nuo bendrojo šalies vidaus produkto turėtų siekti ES vidurkį.

Draudiminėje medicinoje turi būti palaikoma teisinga konkurencija ir jos plėtrą skatinantys bei paslaugų kokybę gerinantys išplėtotos rinkos santykiai.

Pirmutinis valstybės politikos uždavinys – iš esmės padidinti gydytojų ir kitų medicinos darbuotojų darbo užmokestį.

Privačios medicinos teikiamų paslaugų mokesstinės sąlygos turi būti sulygintos su sąlygomis valstybiniame sektoriuje.

Su pavojingai plintančia narkomanija būtina ryžtingai kovoti ne tik taikant baudžiamąsias priemones, bet ir veiksmingas švietimo, užimtumo, perspėjimo ir kitas prevencines priemones. Remsime narkomanų gydymo programas, įskaitant vykdomas įkalinimo įstaigose.

Žmonių su negalia – socialinė integracija ir individualizuota parama

Neįgaliųjų socialine integracija turi būti siekiama sudaryti jiems tokias pat galimybes kaip ir kitiems visuomenės nariams.

Turime nuosekliai didinti invalidumo pensijas, taip pat slaugos pašalpas, o ypač sunkiems ligoniams – numatyti profesionalių medicinos ir socialinių darbuotojų paslaugas. Palaikysime nuostatą, kad neįgalieji galėtų laisvai (nelaukdami eilėse) įsigyti būtiną kompensuojamą techniką, kokybiškas protezines ir ortopedines priemones.

Visuose socialinės paskirties objektuose, taip pat administracinėse įstaigose statybinė urbanistinė aplinka turi atitikti specifinius neįgaliųjų poreikius.

Siekiant išlaikyti darbo vietas neįgaliesiems, derėtų netaikyti jiems fizinių asmenų pajamų mokesčio už pajamas, neviršijančias šalies darbo užmokesčio vidurkio.

Valstybės socialinė parama – nedarbingiems asmenims

Manome, kad valstybės socialinės rūpybos ir globos srityje prioritetas turėtų būti teikiamas:

- pagyvenusiems asmenims ir seneliams;
- žmonėms su negalia;
- vaikų globos, mažamečių priežiūros ir auklėjimo institucijoms.

Pritariame, kad plėtojant socialinę paramą teikiamos paslaugos būtų decentralizuojamos ir individualizuojamos atsižvelgiant į globojamo asmens poreikius ar galimybes būti

savarankiškam. Skatinsime bendruomeninės socialinės infrastruktūros formavimąsi, taip pat stengsimės, kad į socialinių paslaugų teikimo programų vykdymą kaip partnerės įsitrauktų religinės bendruomenės ir kitos nevyriausybinės organizacijos.

Šiuolaikinė demokratinė valstybė kiekvienam savo nariui, pageidaujančiam būtinausios paramos, turi garantuoti pastogę (nakvynės namuose) ir maistą (labdaros valgyklose).

4. PAŽANGUS ŠVIETIMAS IR TRADCINĖ KULTŪRA

Švietimas ir mokslas nulems krašto pažangą

Išlaikydami tautinį mokyklos savitumą, pabrėždami dorovinio, pilietinio bei patriotinio auklėjimo svarbą, sieksime integruotis į Europos Sąjungos šalių švietimo erdvę ir perimti išsivysčiusiose valstybėse pasiteisinusius mokyklų modelius bei mokymo programas.

Būtina didinti mokytojo profesijos prestižą palaikant jų atlyginimą 1,5 karto didesnę už vidutinį šalies darbo užmokestį ir sudarant palankias sąlygas tobulinti švietimo kokybę.

Remsime mokyklų rekonstravimo ir modernizavimo investicinius projektus.

Turi būti sudaromos ir palaikomos palankios socialinės ir teisinės sąlygos visiems vaikams iki 16 metų mokytis bendrojo lavinimo ar kitose švietimo įstaigose.

Gimnazijų ir mokinių jose skaičių turi nulemti ne lėšos, bet tai, kiek yra pageidaujančių ir galinčių gerai mokytis jaunuolių.

Gerai besimokantiems aukštųjų mokyklų studentams mokslas turi išlikti nemokamas. Studijų programos turi atitikti krašto ūkio ir kultūros reikmes. Didinant mokamų vietų aukštosiose mokyklose skaičių neturi būti pažeista konstitucinė teisė į nemokamą aukštąjį mokslą (gerai besimokantiesiems).

Pritariame tam, kad studijos ir mokslas būtų deramai finansuojami, gerai besimokantys būtų skatinami studijuoti Lietuvoje, o ne užsienyje.

Pasisakome už palankių sąlygų derinti darbą su studijomis sudarymą besimokantiems ir dirbantiems piliečiams.

Kultūra – dvasiškai laisvo piliečio ir tautinio savitumo sąlyga

Valstybės vykdoma kultūros politika turi skatinti laisvą žmogaus kultūrinę raišką, pagarbą žmogiškosioms vertybėms, atvirumą pasauliui, ugdyti demokratijos ir pilietinės atsakomybės tradicijas.

Mažesnėms valstybėms, kurių vidaus rinka negali komerciniais pagrindais išlaikyti pasaulinio lygio menininkų, derėtų subsidijuoti klasikinį profesionalųjį meną, kuris, kaip ir kai kurios profesionalaus sporto šakos, labiausiai garsina mūsų kraštą pasaulyje, atspindi mūsų visuomenės kultūros lygį, pagaliau padeda pritraukti į ūkį daugiau investicijų ir palaikyti naudingą ekonominį bendradarbiavimą.

Pasisakome už vienodą valstybinių ir privačių klasikinio meno kolektyvų finansinę paramą.

Derėtų sparčiau didinti kultūros įstaigų darbuotojų atlyginimus, geriau finansuoti viešąsias bibliotekas ir rajonines kultūros įstaigas, pagal aiškias ir skaidrias taisykles

remti kultūros fondus ir leidinius. Kultūros ir atskiri svarbūs meno projektai turėtų būti finansuojami laikantis programinio finansavimo nuostatų.

Pritariame tam, kad menininkams, kuriuos atrenka meno kūrėjų organizacijos, būtų taikoma valstybės stipendijų sistema.

Manome, kad turi būti sukurta jaunųjų atlikėjų rėmimo sistema laikantis vienuo taisyklių, be kita ko, numatant teisę gauti konkrečią valstybės paramą, kai oficialiai pakviečiama dalyvauti svarbiuose tarptautiniuose konkursuose ar festivaliuose.

5. MODERNUS VALSTYBĖS VALDYMAS IR TEISINGA TVARKA

Valstybės tarnautojai tarnaus mokesčių mokėtojams

Valdininkų ir kontrolierių piktnaudžiavimus ir biurokratizmą lemia pačios valstybės tarnybos sistemos trūkumai. Keisdami sistemą, sieksime patenkinti vieną svarbiausių mokesčių mokėtojų reikalavimų – sukurti darniai ir paslaugiai dirbančią valstybės tarnybą.

Valstybės ir savivaldybių valdininkų veikla bus kiekvienam žmogui teisinga tik išsivysčiusių valstybių pavyzdžiu gyvendinus darnią valstybės tarnybos sistemą, pagrįstą šiuolaikinėmis viešojo administravimo įstatyminėmis taisyklėmis, administraciniais teismais ir ikiteisminio (administracinių ir mokestinių ginčų) nagrinėjimo institucijomis. Sieksime pertvarkyti Valstybės tarnybos ir viešojo administravimo įstatymus, išplėsti administracinių ir mokestinių ginčų komisijų galias, kurios užtikrintų valstybės tarnybos pilietinę kontrolę ir savireguliaciją, suteiktų gyventojams realių galimybių veiksmingai ginti savo teisėtus interesus, prireikus teisme pasiekti, kad valdžia priimtų teisingą sprendimą arba būtų nubaustas įstatymams nusižengęs valdininkas.

Sieksime valstybės ir savivaldybės įstaigose realiai veikiančio „vieno langelio“ principo, pačios valdžios įstaigos turi deramai organizuoti gyventojų teikimų derinimą. Mūsų nuostata - valstybei naudingiau turėti mažiau, bet kvalifikuotų, sąžiningų ir geriau apmokamų valdininkų.

Vietos savivalda – pilietinės bendruomenės plėtrai

Pritariame savarankiškiems savivaldybių biudžetams, jų pajamų formavimui pagal ilgalaikius normatyvus, jiems priskiriant savarankiškus pajamų šaltinius (nekilnojamojo turto ir kitokius vietinius mokesčius, nedidinant bendros mokesčių naštos).

Viešosios policijos funkcijos tikslinga būtų perduoti vietos valdžios kompetencijai, steigiant savivaldybių policiją.

Manome, kad kaimo seniūnijų vaidmuo turi būti didinamas numatant seniūnų rinkimus ir normatyvinį biudžetinį, perduodant jiems kai kurias socialinės ir vietos infrastruktūros priežiūros paslaugas.

Pasisakome už tiesioginius mero rinkimus – jis taptų stabilesnis ir atsakingesnis savivaldybių vykdomosios valdžios vadovas.

Teisingi teismai – teisinės valstybės pagrindas

Vienas iš svarbiausių uždavinių teisingumo vykdymo srityje – užtikrinti ne tik teismų nepriklausomumo garantijas, bet ir toliau tobulinti teismų darbo organizavimą reglamentuojančius įstatymus, kad gerėtų teismų darbas ir į teismą besikreipiančių asmenų aptarnavimas. Turi būti plėtojamas teismų administravimas, pagrįstas teismų savivaldos ir savikontrolės metodais, skatinamas teismų viešumas, plečiamas informacijos apie teismus prieinamumas žiniasklaidai ir visuomenei.

Būtina iš esmės mažinti teismų apkrovimą, išimant iš teismų kompetencijos neesmines teisines procedūras, supaprastinant smulkių bylų nagrinėjimą, stiprinant ikiteisminių ginčų nagrinėjimo komisijų galias.

Teisinė tvarka neįmanoma be teisingios vykdomosios valdžios

Būtina galutinai atskirti įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios, taip pat Lietuvos Respublikos Prezidento ir Vyriausybės funkcijas ir atsakomybę. Negali būti alternatyvių ir skirtingo pavaldumo vykdomosios valdžios institucijų, kurios tarpusavyje kovodamos ar politiškai konkuruodamos silpnintų įstatymo galią ar skatintų korupciją.

Mes už tai, kad centrinė vykdomoji valdžia būtų sutelkta Vyriausybėje, o Seimui tektų svarbiausia ir atsakingiausia funkcija – įstatymų leidybos ir vykdomosios valdžios politinė kontrolė; Lietuvos Respublikos Prezidentas – valstybės vadovas - sprendžiamais pagrindinius užsienio politikos ir valstybės valdymo klausimus, derintų ilgalaikius įstatymų leidėjo ir vykdomosios valdžios uždavinius, prireikus nesutarimus.

Pasisakome už valstybės vykdomosios valdžios organizavimo pertvarkymą senųjų ES valstybių pavyzdžių. Visos vykdomosios valdymo, rinkos priežiūros ir teisėsaugos (išskyrus teisminės valdžios) įstaigas turi būti atskaitingos vienai centrinei valdžiai – Vyriausybei.

Principingi ir kvalifikuoti teisėtvarkos pareigūnai bei skaidrūs įstatymai

Būtina „užlopyti“ viešus finansinius ir turtinius santykius, viešuosius pirkimus ir privatizavimą reguluojančius įstatymus – jose neturi likti korupcijai palankių lankų.

Teisėtvarkos institucijų pareigūnų procesiniai veiksmai neturi priklausyti nuo politinių pareigūnų valios.

Visos teisėtvarkos bei kontrolės institucijos ir jų pareigūnai turi būti teisiškai kontroliuojami kitų teisėsaugos tarnybų.

Teisėtvarkos pareigūnams už gerą darbą valstybė turi tinkamai atlyginti ir prireikus apginti, tačiau už tyčinius įstatymų pažeidimus pareigūnai turi būti griežčiau nei kiti piliečiai baudžiami.

Remsime papildomas kaupiamųjų atlyginimų, pensinio ir sveikatos draudimo, būsto rėmimo ir kitas specialias socialines programas, ir sieksime, kad būtų nustatyta, jog už tyčinį ir savanaudišką įstatymo pažeidimą nuteistas pareigūnas netektų šių papildomų socialinių garantijų.

Valstybė turi pasirūpinti dėl rotacijos ar kitų nuo darbo nepriklausančio aplinkybių atleistu pareigūnu, pagal sukauptą patirtį pasiūlant jam kitą darbą valstybės tarnyboje.

Sugriežtinti baudžiamąją atsakomybę recidyvistams, pakartotinai visuomenei pavojingus nusikaltimus darantiems beviltiškiems nusikaltėliams - taip apsaugotume didelę dalį

nekaltos visuomenės nuo naujų pasikėsimų į jų gyvybę ar sveikatą, sutaupyti šimtus milijonus litų pakartotinių nusikaltimų išaiškinimui.

6. IŠMINTINGA UŽSIENIO POLITIKA

Svarbiausias užsienio politikos tikslas – užtikrinti žmonių ir visos valstybės saugumą, apginti šalies piliečių teisėtus interesus Lietuvoje ir užsienyje, sudaryti palankias geopolitines sąlygas ekonominiam krašto augimui ir pilietinės demokratijos stiprinimui.

Ilgalaikės strateginės užsienio politikos partneriai – JAV ir Europos Sąjungos, ypač Baltijos jūros valstybės.

Lietuvos narystę NATO vertiname kaip pigesnę kolektyvinės gynybos ir patikimą saugumo užtikrinimo būdą, kuris nepažeidžiant kaimyninių valstybių saugumo interesų.

Pasisakome už subalansuotą užsienio politiką, kuri garantuotų gerus kaimynistės santykius ir veiksmingą valstybės ekonominių interesų apsaugą.

Sieksime lygiateisio abipusiu pasitikėjimu paremto Lietuvos bendradarbiavimo su Rusija ir kitomis artimiausiomis kaimyninėmis valstybėmis. Ypač daug dėmesio skirsime partnerystės ryšių visais valdžios lygiais palaikymui su kaimyninėmis Latvijos ir Lenkijos Respublikomis. Skatinsime glaudesnę Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos bendradarbiavimą su Rusijos Kaliningrado sritimi, taip pat remsime Ukrainos, vėliau Baltarusijos narystę Europos Sąjungoje.